

Att lära in ute i Japan

Sustainable Sweden arrangerade en kombinerad föreläsning- och studiebesöksresa till Japan i mars 2010 i samarbete med Svenska Naturskoleföreningen.

Mia Bucht Falu Naturskola, Irene Bergman Halmstad Naturskola, Mats Wejdmark, Robert Lättman, Nynäshamn Naturskola, och Barbro Kalla, Umeå och Lena Lindahl, Tokyo från Sustainable Sweden Association.

Varför resa till Japan för att föreläsa och göra studiebesök?

Sustainable Sweden Association förenar företag i Sverige med syfte att vara brobyggare mellan svenskt hållbarhetsarbete och initiativ i andra länder.

Under detta gemensamma paraply har Lena Lindahl och Barbro Kalla arbetat sedan 2002 med erfarenhetsutbyte mellan Sverige och Japan. Först med studieresor till Sverige för japaner men sedan 2005 också det omvända.

Vi vill med vårt arbete bidra till den internationella dialogen för att öka arbetet med utbildning för hållbar utveckling under FN:s årtionde för utbildning för hållbar utveckling. Det var miljöorganisationer i Japan som initierade detta årtionde och här hittade vi ett gemensamt mål för Japan och Sverige och såg att vi med våra erfarenheter som brobyggare kunde bidra till detta.

Med anledning av att Japan anordnar COP10, FN konferensen om biologisk mångfald, valde vi temat utomhuspedagogik för denna resa till Japan. Inför ett möte som detta ordnas alltid förmöten och vi reste under våren för att kunna bli en del av dessa.

Utifrån intresset för utomhuspedagogik efter japanska studiebesök i Sverige bjöds Naturskolorna i Nynäshamn, Falun och Halmstad in till Japan för en två veckors lång utbildningsresa som representanter för den svenska Naturskoleföreningen.

Vad är COP 10?

1992 utarbetades en Konvention om biologisk mångfald utifrån att utarmningen av arter tillhör en av de mest förödande förändringarna under jordens kända historia.

COP står för "Conference of the Parties" och det är det 10e mötet mellan parterna som ska komma överens om de internationella målen för biologisk mångfald. I oktober 2010 kommer parterna att träffas i staden Nagoya i Japan.

Vad är en Naturskola?

I Sverige har vi 90 naturskolor som är en del av den kommunala verksamheten. De bildar ett nät i kommunen som sprider kunskap till lärare via fortbildning och till barn och elever i för- och grundskolor.

En naturskola är inte alltid ett hus utan det är mer en samlad kunskap om utomhuspedagogik. Alla naturskolor samarbetar inom Naturskoleföreningen som är en ideell förening.

21 /3 Tokyo - ankomst

22-23 /3 KEEP i Kiyosato

Föreläsningar och studiebesök

24/3 i Nagoya

Besök i Hirabari Satoyama

Föreläsningar

25/3 i Kyoto

Turister på tempelmarknaden

Besök på Skogsskolan och templet Honenin.

26/3 i Tokyo

Presentation på studiemöte för riksdagsledamöter.

27/3 Kanagawa

Föreläsning och övningar på en skola som ansöker om Grön Flagg

Besök i Kitagawa Wetland

28/3 Tokyo - ledig dag

29/3 Tåg till Hokkaido

30/3 Tobetsu

Föreläsningar och övningar på en skola.

Föreläsning i Sapporo

31/3 Tobetsu

Tobetsu Ecological Community

Uppvaktning av borgmästaren

1/4 Tokyo

2/4 Tokyo

Presentation hos Miljöministern

Avslutningsmiddag

Värna naturen!

*Värna känslan för naturen!
Att lära in ute ger kunskaper och kompetenser som är livsviktiga för en hållbar framtid!*

Innehåll:	
Föreläsningar och studiebesök på KEEP 22-23 mars	sid 3-4
COPI0 och Satoyama initiative	sid 5
Hirabari Satomaya - Föreläsning i Nagoya	sid 6-8
Uppvaktning av vice borgmästaren i Nagoya	sid 9
Field Society i Kyoto	sid 10
Studiemöte i japanska riksdagen	sid 11
Shonan gakuen - grundskola. Föreläsningar och övningar	sid 12-14
Våtmarken i Kitagawa	sid 15-16
Föreläsningar och studiebesök i Tobetsu och Sapporo	sid 17-18
Besök hos miljöministern	sid 19-21
Brev till premiärministern	sid 22-23
Reflexioner	sid 24
Utbildning för hållbar utveckling och utomhuspedagogik i Japan	sid 25
Utomhuspedagogik i Sverige	sid 26
Samarbete för främjande av utomhuspedagogik i Sverige	sid 27
Falu Naturskola	sid 28
Halmstad Naturskola	sid 29
Nynäshamns Naturskola	sid 30
Sustainable Sweden Association	sid 31

Kiyosato Educational Experiment Project.

KEEP

Vår första resa går till Kiyosato, Yamanashi län och utbildningscentret KEEP. Vi är inbjudna av ESDRC, Education for Sustainable Development Research Center på Rikkyo Universitet och vår värd är Mr Kawashima.

Vårt seminarium hade lockat en blandad publik med det gemensamma intresset av att lära sig om svensk utbildning. Eftermiddagen inleddes med utomhusövningar från naturskolans kurser. Fokus låg på att lära matte och språk ute och deltagarna var mycket positiva och energiska. Ingen hade bråttom in och vi fick förklara att den avslutande promenadövningen skulle leda oss in till föreläsningarna.

Inledningsvis presenterades det svenska skolsystemet och hur styrdokumentet hänger ihop med utomhuspedagogik. Sachiko Takami från Friluftsförbundet berättade om hur svenska erfarenheter introducerats i Japan och hur arbetet bedrivs med föräldrar och i förskolor.

Sedan följde en föreläsning om vad utomhuspedagogik är och hur svenska naturskolor arbetar samt om samarbetet inom Naturskoleföreningen. De inledande övningarna utomhus fick här en teoretisk ram och visade tydligt utomhuspedagogikens växelverkan mellan inne och ute. Dagen finns dokumenterad på film och länken hittar du till höger på denna sida.

En gemensam tepaus gav oss chansen att diskutera mer med de entusiastiska deltagarna. En av lärarna på skogsförskolan som också är fotograf visade sedan ett vackert bildspel. Med konstnärliga foton, musik och kommentarer förmedlade han känslan av utomhusundervisning på ett sätt som tog ett stadigt grepp om våra hjärtan.

22 mars 2010

Kawashima inleder

Utomhusövningar

- Matematik och språk

Föreläsningar:

- Det svenska skolsystemet
- Friluftsförbundet i Japan
- Sv. Naturskoleföreningen, Naturskolor och utomhuspedagogik
- Avslutning av Kawashima
- Te och frågestund med deltagarna
- Visning av Takashis foton

23 mars 2010

Guidad tur på KEEP - området av Kawashima

- Djurbroar över vägarna
- Förskola
- Naturskolan

Lunch på Farmrestaurangen

Studiebesök :

- The Yamane /Dormouse Museum
- Yatsugatake Nature Center.

Tadashi Kawashima
Miljöutb. ansvarig på KEEP
ESDRC Rikkyo Univ
t.kawashima@keep.or.jp

Chiharu Ono
Ranger Keep
yamane-m@keep.or.jp

Sachiko Takami
Friluftsförbundet

Takashi Konishi
Fotograf och lärare på skogsförskolan på KEEP
<http://ameblo.jp/gorilla-tarou>

“Mr Dormouse”
Shusaku Minato
KEEP
s.minato@keep.or.jp

Dagen filmades av “Research Institute for High-Life och kan ses på www.hilife.or.jp/wordpress/?p=3367

Om KEEP

KEEP, Inc är en privat stiftelse som grundades av amerikanen Paul Rusch strax efter andra världskriget. Syftet var att bygga upp bergsbyarna som förstörts under kriget. Vid tidigt 60 tal fanns här en kyrka, skola för sjuksköterskor, lantlig hälsoklinik, bondgård och ett utbildningscenter.

KEEP syftar till en hållbar värld i harmoni med naturen där människor skyddar och vårdar alla levande ting och erkänner och respekterar mångfalden av åsikter, kulturer och raser. Att verka för en fredlig värld där alla människor kan känna glädjen av att vara en del av naturen och samhället. KEEP har fyra ideal: mat, hälsa, tro och hopp för unga.

KEEP är också en semesterort som ligger 1300 meter över havet och på somrarna är det en sval tillflyktsort två timmar från det sommarheta Tokyo. Området sträcker sig över 230 hektar och där finns en bondgård med 150 jerseykor och mejeriet säljer många omtyckta produkter.

Här finns tre fasta utställningar, Paul Rusch Memorial Center, Naturcentret och Dormouse muséet vilka kompletteras av tre olika naturspår och tillfälliga utställningar .

Naturskolan är en lägerskola där uppemot 150 elever kan bo. Hit kan också föräldrar komma för att låta barnen gå i en skogsförskola. (KEEP Kindergården in the Woods Project). Förutom gedigna miljöutbildningsprogram för många olika målgrupper så har man också rehabiliteringsprogram ute i naturen, Forest Treatment Time.

Samverkan med lokalsamhället sker i form av Barnens Naturklubb där syftet är att sprida miljöutbildning till lokala familjer och därifrån till skolan samt Yatsugatake Rice Paddy School.

Den hotade hasselmusen, dormouse, har här en fristad och förespråkare. Tillsammans med ett bygg- och kommunikationsbolag har man byggt broar där musen kan ta sig över vägar som korsar skogen. Denna mus förflyttar sig i träden och via internet kommer man att kunna se vilka det är som använder den bro som byggdes när vi besökte området den 23 mars 2010.

Miljöutbildning

1987 Det var då som Kiyosato Environmental Education Forum hade premiär. Det var startskottet för ett årligt möte med deltagare från hela landet och KEEP har tjänat som lokalt sekretariat ända från början. Detta är alltså ett nav för det som i Sverige kallas utomhuspedagogik.

Miljöutbildningen har tre syften:

- 1) Utbildning av miljöutbildningsinstruktörer
- 2) Utveckla nya miljöutbildningsprogram
- 3) Bygga miljöutbildningsnätverk

Ett tips för besökare till KEEP är att ta del av deras utomhuspedagogiska program. Sedan 1990 har man arbetat med praktisk inlärning - "Hands-on Learning Experience". Ett cykliskt lärande utifrån en process av erfarenhet, observation, analys och teoretisering.

Kommunikation är ett nyckelord och att utbildaren/naturpedagogen är en tolk med uppgift att inte bara ta ut deltagarna i naturen och låta dem uppleva utan också kunna förmedla budskap till dem.

En ständig utveckling av utbildarna och deras kommunikationsfärdigheter som utgår ifrån en inre kommunikation är den mer osynliga basen för utbildningen i det yttre osannolikt vackra natursceneriet på KEEP.

Vår värd - Kawashima

Kawashima har alltid varit intresserad av naturen och var med i scouterna som barn.

1984 sökte sig Kawashima till KEEP efter avslutad universitetsutbildning i samhällsvetenskap. Då hade han varit här och praktiserat under studietiden.

Han ville skapa sig ett arbete som inte fanns i Japan, där han ville förmedla lyckan av att gå ut i naturen och uppleva den. Idag är han verksamhetsansvarig på KEEP och miljöutbildningsavdelningen har 20 anställda. Han deltar också i det nationella arbetet med utbildning för hållbar utveckling, (ESD).

På frågan om KEEP och miljöutbildningsrörelsen ska delta i COP10 så är inte allt klart än. De planerar inte för något arrangemang men kommer kanske att vara med i en monter för ideella föreningar (NGOs). Det är dock tufft att hitta pengar för att kunna medverka två veckor i Nagoya. Det gäller också att hitta tillräckligt många som kan engelska för att byta av varandra.

Kawashima hoppas att COP 10 kommer att bidra till positiva effekter för miljön och naturen i Japan. Japanska företag har intresserat sig för klimatfrågan men frågan om biologisk mångfald är svårare att förstå. Några smarta företag har insett frågans betydelse och de är till exempel de som samarbetar med KEEP om att bygga djurbroarna på området för den hotade lilla hasselmusen men också för andra djur.

Vägen mot ny vision och mål för biologisk mångfald

生物多様性条約第10回締約国会議
支援実行委員会
Aichi-Nagoya COP 10 CBD Promotion Committee

Konventionen om Biologisk mångfald

- Convention on biological diversity, CBD

Den nuvarande utarmningen av arter tillhör en av de mest förödande förändringarna under jordens kända historia. För att motverka den trenden utarbetade världens regeringar Konventionen om biologisk mångfald i Rio de Janeiro 1992. Alla EU-länder har anslutit sig till konventionen. Sverige anslöt sig 1993

“Life in Harmony, in to the future”

I oktober 2010 hålls det tionde partsmötet under FN:s konvention om biologisk mångfald i Nagoya, Japan, där världens länder ska besluta om en ny global vision och mål för biologisk mångfald

COP 10, 18 to 29 October 2010

• En ny global vision och mål för biologisk mångfald bortom 2010

• ABS – Access and Benefit Sharing -

Ett internationellt system för ABS bör tas fram. Tillgång till genetiska resurser och rättvis och jämlik fördelning av den nytta som uppstår vid användandet av genetiska resurser.

MOP 5, 11 to 15 October 2010

Effekter på den biologiska mångfalden av GMO - användningen.

www.cbd.int/cop10

Visionen är att förverkliga samhällen i harmoni med naturen -

Satoyama

Satoyama är ett traditionellt japanskt socio-ekologiskt produktionslandskap där marken och naturresurserna används på ett mångsidigt och resurseffektivt sätt.

Landskapet gav både mat och bränsle samtidigt som kvaliteten på marken, vattnet och andra resurser bibehölls. De vilda djurens livsmiljöer förblev intakta

Satoyama initiativet.

Satoyama initiativet har tagits av det japanska miljöministeriet och FN-universitetet (UNU-IAS)

Att skydda biologisk mångfald innebär inte bara att bevara orörda miljöer, men också bevara av människan påverkade naturliga miljöer, såsom jordbruksmark och sekundär skog som människor har utvecklat och förvaltat hållbart över en lång tid.

Det krävs omedelbara åtgärder för att bevara dessa hållbara typer av mänskligt påverkade naturliga miljöer genom ett bredare internationellt erkännande av deras värde.

På COP10 i oktober 2010 avser den japanska regeringen att officiellt föreslå bredare stöd för initiativet och inrättandet av en internationell plattform för att påskynda insatserna. Satoyama initiativet förväntas bidra avsevärt till att uppnå målen i konventionen.

Rädda Hirabari Satoyama!

I samma japanska stad som kommer att vara värd för FN-konferensen om biologisk mångfald och där man kommer att lansera Satoyama initiativet hotas ett Satoyama - område i staden av exploatering.

Här i denna stad med över två miljoner invånare har ett sådant här område förblivit intakt eftersom det har ägts och brukats av en bonde på traditionellt vis. Nu är detta område sålt och här ska man bygga bostäder istället.

Tillsammans med organisationen som vill bevara området, boende i närheten och media gick vi runt i de hotade 5 ha som består av unika dammar för risfälten och också en gammal fruktträdgård.

Den 24 mars träffade vi gruppen som strider för att bevara denna unika "Satoyama".

I december 2009 gav borgmästaren tillstånd till den nuvarande ägaren att bygga bostäder på denna mirakulöst bevarade natur- och kulturmark, mitt i staden Nagoya.

Inga japanska lagar finns som stöder naturvärdena och inte heller kulturvärdena utan det är äganderätten som gäller.

Trots att våren inte spruckit fram så kunde vi föreställa oss den mångfald som är hotad här.

På förmiddagen fick vi en guidad tur genom området. Det var en blandad grupp av människor som arbetade för att bevara detta område. Allmänheten var också inbjuden till att följa med oss på vår rundvandring.

Lunchen hos en av de riktigt engagerade Satoyamabevararna bestod av en japansk lunchlåda från ett biodynamiskt jordbruk och med många spännande vilda växter.

Vår värd Nobuko Fujioka, hade arrangerat ett seminarium på Nagoya Institute of Technology och vi skyndade vidare dit för att ställa upp i föreläsningsordning.

En av aktivisterna som också jobbade på TV i Nagoya hade tagit ledigt hela dagen för att filma vårt besök.

Nobuko Fujioka
Prof. Nagoya Institute of Technology
Dept. of Architecture & Design
Fujioka.nob@gmail.com

Hiroaki Somiya
Prof. Ph.D Nagoya University
www.agr.nagoya-u.ac.jp/~hikaku

Koichi Usugi, en journalist Chukyo TV, Nagoya filmade hela dagen och gav oss en videodokumentation.
usuyan@ctv.news.com

Seminarium i Nagoya

“Svensk miljöutbildning och framtidens miljöutbildning i Japan
Ett förmöte till COP10 - Svenska naturskolelärare kommer till Japan.“

Lena inleder med information om Sverige

Barbro om utbildning för hållbar utveckling (ESD)

Irène om Grön Flagg och praktiska exempel

Mia visar med ett äpple hur begränsade jordens resurser är

Robert om skogen som klassrum och ...

... en argumentationsövning- För och emot byggande på Hirabari Satoyama.

Mats visar hur man använder en insektssug inför beundrande åskådare.

Publikens reaktioner och frågor

En av advokaterna som engagerat sig i att bevara Hirabari Satoyama området berättade att han hade pratat med sin gamla grundskolelärare om vilken miljöutbildning eleverna har. De höll på med ISO 14001 åtgärder, t.ex. släcka lysen, spara vatten osv. Han sa att de verkar ha missförstått miljöundervisningen.

Föreläsningen var mer intressant än han hade väntat sig. Det var intressant att man kan ha olika ämnen utomhus i skolan. Om inte föräldrarnas syn på miljön förändras blir det svårt att göra något.

En äldre advokat frågade om vi använde oss av försiktighetsprincipen. Barbro tog upp arbetet med miljökonsekvensbeskrivningar. Mats berättade om bilvårdsväktare, där elever undersöker utbud av miljömärkta bilvårdprodukter på bensinmackar.

På fråga om hur man kan mäta värdet av ett naturområde, svarade Mia utifrån nobelpriset i ekonomi och Irene om en undersökning om hälsa.

En fråga gällde markanvändning. Marknadspriset gäller i Sverige också men kommunen har dock bestämmanderätt och är den som ger bygglov. Mark som man vill skydda kan man också välja att köpa in i Sverige.

En representant från Björnräddarrörelsen berättade om hur de försöker rädda björnar som kom ner från bergen och blev dödade.

En man från miljöorganisationen undrade om det fanns några exempel från Sverige om hur man kan använda Hirabari. Mats berättade om Hagmarksprojektet i i Sorunda i Nynäshamn. Ett samarbete mellan markägare, Naturskyddsföreningen, skolan och Naturskolan. Här har ett uteklassrum skapats samtidigt som hagamarken restaureras.

"I am so happy to meet you all. It was really an effective presentation regarding environmental education. I have learned many things."

Citat från de svenska gästerna:

"Det behövs en lag som inte bara gäller hotade arter utan även för att bevara naturområden nära människor."

"Det är viktigt att bevara djur och natur men också för människan. Naturen har en läkande kraft"

"Vi har hotade områden i Sverige också."

Robert intervjuas av en dagstidning:

"Nagoya är inte värdiga att hålla COP10 konferensen om de inte bevarar detta område"

"Jag önskar att skolorna får en chans att komma hit och få utombusundervisning."

"Barn och vuxna får här en koppling till var maten kommer ifrån. Samspelet mellan jord, människa behövs för ett hållbart samhälle."

"Här har Nagoya en fantastisk möjlighet, en PR chans genom att rädda området"

Uppvaktning av vice borgmästaren i Nagoya

Att uppvakta vice borgmästaren i Nagoya skulle vara ett sätt för oss att hjälpa organisationen som kämpade för att bevara Hirabari området. Det var länge ovisst om mötet skulle bli av eftersom det var möte i kommunfullmäktige denna dag och det mötet drog ut på tiden.

En av de aktiva i miljöföreningen hade hjälpt till med att få nuvarande borgmästaren vald och det var han som ordnade besöket för oss. Till slut fick vi besked om att den vice borgmästaren, Satoshi Onishi, skulle kunna ta emot oss under en paus. Våra medhjälpare, dvs de arkitekter som agerade chaufförer åt oss, väntade med hybridbilarna och vi avslutade seminariet med att dela ut presenter till våra värdar för att sedan bege oss till stadshuset. Några av dem som kämpade för att bevara Hirabari gjorde oss sällskap. I vice borgmästarens kontor fick vi tre minuter på oss.

Vi berättade om förmiddagens besök i Hirabari Satoyama och vår värd, Nobuko, berättade att vi under dagen föreläst om hur naturskolepedagoger arbetar med att göra naturen till ett klassrum.

- Vad bra att man går ut från skolan för att lära sig i naturen”, blev den spontana reaktionen.

Att vi i Sverige har stränga miljöregler och att man försöker skapa en miljömedveten befolkning genom att bedriva miljöutbildning från tidig ålder framfördes också till honom som också är utbildningsansvarig. Det betonades också att arbetet med utomhuspedagogik är en del av den ordinarie utbildningsverksamheten i kommunerna och att de här lärarna också skriver läromedel samt att seminariebesökarna under dagen hade fått ta del av nya metoder.

Vikten av att vara ute i naturen för att få en bra relation till den och därmed vilja värna den betonades. Vice borgmästaren förstod sambandet mellan relationen och värnande av naturen utifrån att han brukar vandra i bergen. Han verkade uppriktigt medveten om problemet med att Hirabari Satoyama hotas och vad vi känner inför området men det är en mycket svår situation i kommunfullmäktige.

Nagoya inför COP 10

Att inte bevarar Satoyama Hirabari och vilka problem för Nagoyas trovärdighet det innebär, var han mycket medveten om och att en eventuell rättegång skulle vara mycket besvärlig för borgmästaren inför COP10 mötet då staden blir värd för 180 länder.

Efter besöket hos vice borgmästaren, som blev trettio minuter, gick vi på studiebesök till kommunfullmäktigesalen där mötet har tagit paus. Mötet är en fortsättning från gårdagen som avslutade först klockan fyra på morgonen och kommer att pågå till elva i kväll.

Läget är mycket besvärligt för borgmästaren. Alla ledamöter är emot honom och han verkar ha bestämt sig för att reformera det politiska livet och han har bara en politiker på sin sida.

Han vill halvera antalet ledamöter och sänka lönerna för politikerna. Det är också han som öppnat upp för media att bevaka politiska möten i kommunen. Sju TV-bolag direktsänder denna konfliktfyllda debatt. Vi fick träffa den unga lovande politikern som är den enda som stöttar borgmästaren.

Av honom får vi veta att i japansk politik måste man följa partilinjen och med det menas att det är en ”boss” i varje parti som bestämmer vilka åsikter som ska framföras. Inga andra åsikter får framföras och vi får också veta att detta också gäller i den nationella politiken. Nu kämpar man för att alla ska få rösta individuellt. Antalet kvinnor i denna församling är 1/4. Vi får också veta att vice borgmästaren är en ovanlig politiker som kommer från det privata näringslivet och har varit VD i ett företag i Toyota-gruppen och därför är han ovanligt fritänkande.

Kyoto - Field Society

Vi besöker kulturstaden Kyoto och efter en förmiddag på tempelmarknaden, då vi gick på gatan som vanliga turister, var det dags för att uppsöka miljöutbildningscentret Field Society

Skogen är vår lärare

Alla levande varelser hör ihop

Field Society – Kyoto

Vi besöker ett miljöutbildningscentrum i Kyoto som är en av de äldsta städerna i Japan med en mångfald av natur- och kulturtillgångar. Vi får också besöka Honenin som är ett av det äldsta templet in Kyoto, placerad vid foten av berget, Mt Daimonji och de har 11 hektar skog som hör till templet. Det är här som utomhusverksamheterna bedrivs.

Samarbetet med det buddhistiska templet Honen - in

Field Societys samarbete med templet som funnits där i 800 år ger naturskolan förtroende och tillit. Historiskt så erbjöd templet utbildning om det inte fanns någon och därför kan man säga här att man har återupprättat tempelskolan som tradition.

Miljöcentrets verksamhet är förankrad i det japanska folkets kultur och karaktär och detta vill man kombinera med impulser från andra länder, t ex Skandinavien.

Verksamheten finansieras av ideella insatser och av medlemsinsatser. från ca 350 medlemmar där 2-3 företag ingår. En medlemstidning ges ut fyra gånger per år, "Muryojo" = en tid som man inte kan mäta.

Honen – in Naturstudieprojekt.

Verksamheten startade i föreståndarens hem för 25 år sedan.

- 1985 startade Skogsklassrummet
- 1989 startade Barnens skogsklubb
- 1993 Friends of the Forest Center (miljöutbildningscentret/Naturskolan) öppnas och Field Society bildas.

Centret får energi från solceller sedan 2001.

Aktiviteter:

- Utställningsrum
- Children of the Forest Club – månatlig tidskrift och möte en gång per år
- Naturobservationer – säsongsviss och öppet för alla
- Öppet Hus program för små barn och deras föräldrar t ex svampfärgning och växtpressning
- Agerar naturguider för lokalbefolkningen och elever på besök

Besök på tempelmarknaden

Lunch på en traditionell restaurang

Studiebesök på miljöutbildningscentret Field Society

Besök på templet Honenin

Te, kaffe och choklad på ett biodynamisk café

Middag med föreståndaren för centret och hans fru på en traditionell tofurestaurang

Diskussion om samarbete

Under middagen får vi träffa föreståndaren, Mr Kikuottisayama, för Field Society. Han arbetar till vardags på universitetet.

Vi diskuterar förutsättningar för utomhuspedagoik i Japan. Field Society deltar i samarbetet mellan naturcentra i öst och väst, på huvudön. Miljöutbildningscentra/naturskolor uppvisar en stor mångfald. I öst är de ofta en plats och en organisation medan de i väst är en person eller en liten grupp som är aktiva.

Målet i den japanska skolan är att klara intagningsproven till nästa skolenivå, vilket krymper friheten för lärarna. Detta är någonting som våra värdar har känt av. Möjligheten för lärarna att besöka centret tillsammans med sina klasser har försämrats Skolan kommer på den fria tiden* men den tiden har minskat vilket märks i antalet skolgrupper utifrån som har minskat jämfört med 90-talet.

Efter en presentation av böckerna blir ett konkret förslag till möjligt samarbete att testa böcker översatta till japanska och att samarbetet fördjupas med en resa till Sverige.

*Timmar som lärarna får använda fritt

Studiemöte i japanska riksdagen

Det demokratiska partiet anordnar studiemöten och vi får chansen att presentera vårt budskap tillsammans med en företrädare som arbetar för att rädda våtmarken i Kitagawa. En nyckelperson i utbildningskommittén är vår värd. Vi är glada för att vår närvaro gör att den biologiska mångfalden i Kitagawa därmed uppmärksammas i parlamentet och att vi får föra fram vårt budskap till utbildningskommittén.

Akiko Sasaki presenterar oss

Fem bilder med meddelanden från oss

Lena föreläser om Sverige och utomhuspedagogik

Ichiro Yokoyama, repr. från miljögruppen från Kitagawa föreläste i femton minuter om den hotade våtmarken

Parlamentsledamöterna ställer frågor till oss

Vi har femton minuter på oss att nå ut med vår budskap. Därför har vi förberett fem meningar som vi presenterar till foton från vår resa.

Lena föreläser på japanska om Sverige men också om utomhuspedagogik. På så sätt sparar vi in tolktid och hur utomhuspedagogiken ingår i den ordinarie skoltiden och att man lär sig många ämnen ute, samtidigt som naturen ökar välbefinnandet, framhäves. Ett kommunalt beslut i Nynäshamn om att det måste finnas ett naturområde 300 m från nya bostadshus lyftes upp.

De återstående femton minuterna fick parlamentsledamöterna en presentation av den hotade våtmarken i Kita-

gawa.

Kommentarer och frågor från parlamentsledamöterna:

“Jag var med och räddade den andra skogen i Kitagawa men blir nu funkersam på hur detta område ska kunna räddas. “

“I mitt län hotas områden där det ska byggas bostäder åt den amerikanska militärbasen och det är viktigt att bevara områden för framtida generationer.”

“Ni bedriver en fantastisk fin utbildning. Jag har natur bara 300 meter där jag bor och har glädje av naturen. “

“I det japanska parlamentet diskuteras en fråga om försäkring för barns

vistelse utomhus. Hur är det i Sverige?”

“Stämmer det att den svenska regeringen och kommuner hävdar att man ska lära hela livet, livslångt lärande?”

“Står det i läroplanen om detta eller är det en frivillig verksamhet? “

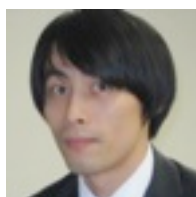
“Behövs det särskilda anläggningar?”

“Japan siktar på att bli ett långtgående miljöländ och vill leva i harmoni med naturen men hur ska det gå ihop med ekonomin.”

“Vad är syftet med er “Candle Night walk” i Kitagawa?”

Nobuhiko Suto
Member of house of representatives
www.sutoband.org

Takanobu Suto
Sekreterare till sin far Nobuhiko

En parlamentssekreterare som bjöd in oss till sitt kontor tillsammans med mannen som upptäckte våtmarken i Kitagawa

Shonan gakuen - grundskola

Vi får möjlighet att besöka en grundskola som har påbörjat arbetet för att bli en Grön Flagg skola eller Eco-School som man säger här. Akiko Sasiko har förberett besöket för oss och hon är också moderator under dagen. Vi får en oförglömlig dag och kan än en gång konstatera att alla gillar att lära in ute!

Var ligger Sverige?

Gemensamt miljöarbete

Fiskdamm

"Alla talen ut och gå"

Haikudikter i vardande

Dags för medhavd lunchlåda

Sadahiko Fujioka
Skolområdes-
chef

Ansvarig lärare
Ms. Tomita

Yukiko Tsuburaya – FEE Japan
secretary@fee-international.org
www.fee-international.org

Akiko presenterar de svenska gästerna

Ansvarig lärare presenterar miljöarbetet på Shonan gakuen grundskola

Akiko ger en introduktion om Sverige

Irene presenterar Grön Flagg med exempel från svenska skolor

Utomhus på förskolans gård:

Mia leder språkövningar

Robert leder övningen "alla talen ut och gå" och språkövningen "mikrofonen" + poesistund

Lunch i klassrummet

Resa till Kitagawa Wetland

Besök i våtmarken tillsammans med aktivister

Middag med miljöorganisationen som kämpar för den hotade våtmarken

"Earth Hour event-Kitagawa candle night"

Tåg tillbaka till Tokyo

Japans första Grön Flagg skola?

Skolområdeschefen och ansvarig lärare för miljöutbildningen presenterade sitt arbete för oss: :

1% av eleverna i Japan går i privata skolor men länet; Kanagawa har procentuellt fler privatskolor än genomsnittet. De kommunala skolorna är utsatta för en stark kontroll från utbildningsministeriet och utbildningskommittéer i varje kommun. Fördelen är en jämn kvalitet över hela landet men samtidigt förhindrar det utveckling av det unika.

Privatskolorna har lite mer frihet och får t ex välja läromedel friare men alternativen väljs då från en lista som staten har bestämt. De lokala/kommunala utbildningskommittéerna kan få producera läromedel som då kan bli mer geografiskt/lokalt anpassat men i Kanagawa län har man inte resurser till detta.

Shonan gakuen, grundskolan som vi besöker, är en privat ganska självständig skola med en liberal tradition. I år byggs skolbyggnaderna om och samtidigt passar man på att göra om skolans utbildningsinnehåll och som en del av det kommer man att ansöka om att få bli Eco-School, dvs bli en Grön Flagg skola.

Det finns många olika former av miljöutbildning och de har valt att satsa på ESD som rekommenderas av UNU kopplat till FEE, Foundation for Environmental Education, den internationella organisation som också Håll Sverige Rent som utser de svenska Grön Flaggskolorna tillhör.

De vi möter denna lördag är skolområdeschefen, rektorn för grundskolan, lärare, barnens miljøråd, personer ur stödrådet och några från miljöorganisationen som kämpar för att bevara våtmarken i Kitagawa Mr Yokoyama som också är lärare i biologi på gymnasiet inom denna skola.

Ms Tsuburaya från FEE som är vår motsvarighet till HSR är med oss denna dag.

Skolan har redan erfarenheter av naturstudier som miljöarbetet blir en fortsättning på.

2009 i december bildades barens miljøråd som består av tre elever från årskurs fem och sex. Det finns också ett stödråd där föräldrar och andra deltar. De har också kontinuerlig kontakt med FEE kontor och rådgör med dem.

Ansvarig lärare för miljöarbetet redovisade arbetet som föregått den officiella starten för Eco-School arbetet som startar i samband med det nya verksamhetsåret från första april. Vi får en presentation av arbetet utifrån en bildvisning.

I rådet har de diskuterat mål och handlingsplan och de har också genomfört en nulägesanalys. Miljørådet med 18 elever är indelat i grupper som arbetar med olika aktiviteter.

Mål för arbetet är att öka levande organismer och uppmuntra till minskad energianvändning.

Här följer en översikt av aktiviteterna:

- 1) Informationskampanjer
Producerat affischer för att uppmuntra till att minska avfallet och till att spara el
- 2) Öka antalet dagmaskar
Projekt där barnen komposterat nedfallna löv i en tunna och sedan spridit dagmaskarna på skolområdet.
- 3) Fiskdammar

De har också skött en näckrosdam, en liten biotop för fisken, Medaka. Fisken har funnits vild men man trodde att den var utrotad. 1995 hittade man exemplar som fanns kvar. Även utanför skolan pågår ansträngningar att öka fiskens antal även i privata hem. Dammarna kallas "Fiskens skolor". Under ombyggnaden har de fått flytta fisken till smådammar på skolans tak.

4) Eco-skoltidningen

Är till för att andra barn ska kunna läsa om aktiviteterna.

5) Städning av näraligandehavsstrand
I mars engagerades alla barnen och gemensam strandstädning genomfördes.

6) Teaterföreläsning

Strandstädningen blev temat för en teaterföreläsning där barnen härmade figurer på TV och föreställde "Eco Rangers".

Teatern visade hur djuren lider av det skräp som människorna slänger

7) Miljørådet

Eleverna är ganska självgående och hittar på olika aktiviteter. De har tillverkat egna stämplor och medlemskort. Eleverna rapporterar för varandra om sina aktiviteter i grupperna och först var det mest sjätteklassarna men de har inspirerat femteklassarna till att berätta om sitt arbete.

Ansvarig lärare berättade om hur roligt det var att kunna följa hur barnen utvecklats av arbetet i miljørådet.

Under den snabba ekonomiska utvecklingen av Japan under 60 och 70-talet uppstod många allvarliga miljöproblem. T ex kvicksilverförgiftningen i Minamata men också stora luftföroreningsproblem i också Kanagawa län. Då var det gymnasieelever som satte upp luftföroreningsmätare på skoltaken och deras aktiviteter att ta reda på värdena i luften bidrog till att lösa problemen.

Utifrån vad skolorna åstadkommit förut vad gäller miljöfrågor vill de ta itu med miljöproblemen och fostra människor som vill förverkliga en hållbar utveckling. Detta är målet med arbetet.

Earth Hour

Irene berättade kort om syftet med Earth Hour och hur fler och fler deltar för varje år i Sverige.

Grön Flagg

Irene redogjorde också för exempel från Halmstads långa erfarenhet med att arbeta med Grön Flagg i både förskolor och skolor. Eftersom Halmstad ligger vid havet liksom Kanagawa så hade vi här redan förberett att Irene skulle fråga om de ville ha en vänskola från Sverige.

De kontakter som togs denna dag kring samarbetet mellan en skola i Halmstad och Shonan gakuen kommer att vara till gagn inte bara för denna skola som kan bli den första Grön Flagg skolan i Japan utan också för att sprida arbetet med miljöutbildning i hela Japan.

Efter resan har kontakt etablerats med Östergårdsskolan i Halmstad som fick Grön Flagg i mars 2010.

Det ska också bli intressant att se hur kontakterna med Japan kommer att stimulera de svenska lärarna och eleverna och ge inspiration till det egna miljöarbetet.

Detta samarbete blir också en viktig internationell dialog där kontakterna med andra sidan jordklotet bidrar till en ökad global förståelse.

Vad tyckte ni om utomhusundervisning?

-I Japan lär vi oss bara inomhus så det här var roligt-

Dikterna översatta till svenska:

Group nr 1: "Pine tree"

*Under the blue sky. Under the pine tree,
pine corn was waiting
With rough (or jaggy) ocean wind,
hairy pine corn was waiting
(It was) waiting with cooling in shadow*

Groupe nr 2: "Cherry Blossom"

*New life is swinging in the wind
In the pink cherry blossoms
Flowery small fairy
Branches and flower petals are alive
Petals are being sparkling jewels
Cherry blossoms trees, which live a long life*

Våtmarken i Kitagawa

Ichiro Yokoyama talesman för Mito Nature Conservation Association, tar med oss ut till den hotade våtmarken. Vi har sällskap av några av dem som engagerat sig i kampen mot tågbolaget.

Här följer Roberts tankar efter vårt besök i Kitagawa:

“Skäralid är en bedårande vacker sprickdal (kanjon) med Skärån som porlar fram i botten. Detta paradiset ligger i Söderåsens nationalpark i Skåne. Blunda och se den porlande bäcken med den intensivt gröna växtligheten som kantar bäckfåran. Tänk om Skäralid låg i Nynäshamn istället. Tänk er att det där finns grodor, trollsländor, eldflugor, fiskar, ugglor, näktergalar och flera olika hotade arter som en naturlig del av den biologiska mångfalden här. Här finns också tystnaden, bullret lyckas helt enkelt inte ta sig ner i den djupa dalgången som bäcken skurit ut under tusentals år och växtligheten blir ett effektivt bullerplank.

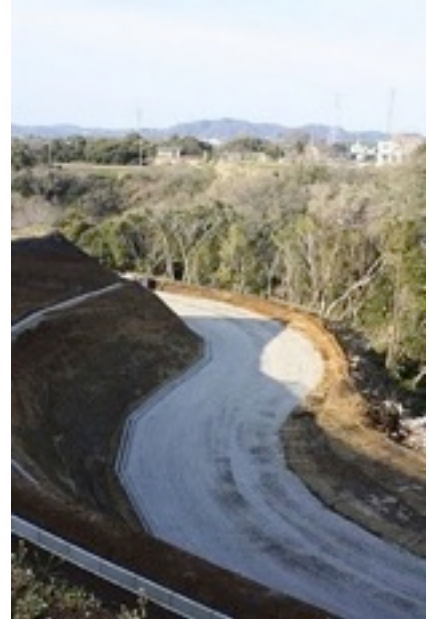
Runt omkring dalgången ligger en slätt med bördig jordbruksmark där bönderna odlar olika grönsaker. Tänk er också att ett vackert berg ibland kan skönjas i horisonten vid vackert väder. Nynäshamn ligger ca 1 timmes färdväg med pendeltåget från huvudstaden. Tänk er att företaget som ansvarar för tågtrafiken till Nynäshamn har en grön profil.

Så här långt tror jag att de flesta människors fantasi räcker till. Men nu blir det knepigare. Tänk er att företaget som ansvarar för den gröna tågtrafiken kommer på idén att fylla igen dalgången med jordmassor, ett lager på 30 meter. Tänk er också att de får tillstånd från myndigheterna att göra det. Varför undrar ni kanske? Troligen för att företaget senare ska bebygga området med bostäder för folk med god ekonomi och som vill se ett vackert berg i horisonten vid vackert väder. Något tillstånd för att bygga bostäder finns dock inte ännu.

Detta är givetvis helt absurt och skulle inte kunna hända i Sverige. Området skulle givetvis vara skyddat som naturreservat eller nationalpark och Nynäshamn skulle vara känt i hela Sverige för sitt Skäralid. Tusentals människor från Stockholm skulle ha åkt till Nynäshamn med pendeltåget för att få uppleva den sista spillran av tystnad och få uppleva naturen på ett intensivt men samtidigt fridfullt sätt. Turister från olika länder skulle givetvis också åka hit när dagarna i Stockholmsbruset blivit för många.

Ca en timmes tågresa utanför Tokyo ligger Kitagawa. Inom en snar framtid kommer detta paradiset vara borta för alltid. Vägarna som dumprarna ska åka med jordmassorna på håller redan på att byggas. Advokaterna som stämt företaget är maktlösa och Japan står som värd för COP 10, mötet om biologisk mångfald.

Jag förstår inget.”

Vägen för lastbilarna som ska fylla igen våtmarken med 30 m massor hade börjat byggas.

～北川湿地をいつまでも生物多様性の宝庫に～

ニホンアカガエル
種・絶滅危惧Ⅱ類

ノスリ
種・絶滅危惧Ⅱ類

メダカ
種・絶滅危惧ⅠA類

ヘイケボタル
種・準絶滅危惧種

サラサヤナマ
種・絶滅危惧Ⅱ類

チャイロカワモズク
種・準絶滅危惧種

Hotade arter

Kitagawa Wetland

Våtmarken i Kitagawa har som genom ett under förblivit orört. Här finns en av de två ursprungsplatserna för sötvattensfisken; Medaka (*Oryzias latipes latipes*). Våtmarken härbärgerar också hotade arter som är rödlistade i Kanagawa län av miljöministeriet, t ex trollsländan "Sarasayanma" (*Sarasaeschna pryeri*) och skalbagge "Shimagengorou" (*Hydaticus bow*)

Tågbolaget, **Keikyu**, som äger våtmarken i Kitagawa har bestämt att fylla upp ravinen med jordmassor. Man talar om att bygga bostäder på platsen men idag finns inget byggnadstillstånd för detta. Föreningen har bett Keikyu att ompröva sina planer och också visat en alternativ plan; "Kitagawa Eco våtmarker" för hållbar välfärd för Keikyu och regionen." Mito Naturskyddsföreningen har stämt tågbolaget och målet är att förhindra att våtmarken förstörs.

Vi går ner i ravinen tillsammans med ravn räddarna och får höra mer om kampen. Det är 159 advokater som är med och stämmer tågbolaget och några är gamla bekanta som varit till Sverige för att studera miljöbalken. Advokaten som leder processen är med oss under dagen. Intressant är att de har valt naturen som målsägare i rättegången.

Att naturen är rättslös får vi än en gång känna och förstå. En skillnad mot Sverige är också att det i Japan inte finns några stora, nationella miljöorganisationer. De säger själva att det beror på att det inte finns några donationskultur och därför saknas viljan att skänka pengar långt bort. Detta kan vara en förklaring till att man tar till stämningar. Här finns inga samråd utan striden tas i domstol. Däremot finns det många små miljöorganisationer. Vi äter en underbar middag med en av dem. En härlig blandning av människor som kämpar och ska kämpa till sista blodsdroppen, även om det ser mörkt ut.

Earth Hour event- Kitagawa candle night

Hur uppmärksammar man Earth Hour i ett land som inte deltar i detta?

Japan tillhör de länder som är med och firar "Candle Night" vid sommar och vintersolståndet. Då släcker man lyset i två timmar mellan 8 och 10 på kvällen och tar det lugnt i stearinljusets sken.

En tid för att samla energi, tänka på freden och alla människor som vi delar vår planet med. Öppna fönstret till en ny värld!

Lär mer på: [/www.candle-night.org/en/](http://www.candle-night.org/en/)

Vår planering anpassades så att vi kunde uppmärksamma Earth Hour med en egen version som kan kallas "Candle Night Walk". Vi fick alla små papperslyktor med ett stearinljus i som vi kämpade för att hålla liv i. Promenaden blev en stund av stillsam reflektion och diskussion kring vad som händer just här och nu.

Vi promenerade till stationen från restaurangen på vägarna som slingrar sig runt våtmarken och tog tåget in till Tokyo. Efter en lång, intressant dag önskade vi dem lycka till och lovade att göra vad vi kunde för dem även när vi kommit hem.

Föreläsningar och studiebesök

En timmas resa från Sapporo ligger staden Tobetsu där vi besöker en allmän grundskola där vi ska få träffa lärare och föreläsa om utomhuspedagogik inne och ute.

Vi har förberett för att göra övningar utomhus men här får vi uppleva hur lite tid lärarna har för detta. Det är bara fem lärare som har kunnat ta sig tid för att delta. De övriga sitter och rättar prov och betygsätter medan eleverna har lov. Med på mötet är en professor Kazuhiko Kawasaki, Tokai University som bost i Sverige och samarbetar med Anders Szczepanski samt en journalist från en tidning i Sapporo.

Istället för att vara ute och göra övningar ombeds vi att börja med att föreläsa om den svenska skolan och om utomhuspedagogik och vi börjar inomhus. Vi diskuterar sedan förutsättningarna för utomhuspedagogik i Japan.

En av lärarna är på väg till USA för en fortbildningsresa i utomhuspedagogik och det är han som förklarar hur lite tid detta får i nuvarande system och att de utbildningar som genomförs inte följs upp eller värdesätts inom skolans uppdrag. Han tar också upp en mycket intressant synpunkt om att klyftan som finns mellan de professionella utomhuspedagogerna och de vanliga lärarna bara ökar.

Den fortbildning som lärarna får är i metoder för att utveckla undervisningen för att förbättra elevernas provresultat. Vi lyfte här utomhuspedagogikens möjligheter att bidra till kvaliteten i undervisningen. Att det är en metod som innebär ett kvalitativt lärande i alla skolämnen förutom allt det som det ger den viktiga personliga utvecklingen.

Till slut fick vi ge oss ut på skolgården men där var den egentliga skolgården täckt av djup snö så vi fick hålla till godo med parkeringsplatsen. Övningarna som genomfördes var ur böckerna i matematik och språk. Engagemanget är som vanligt mycket högt. Det var imponerande hur de löste motsatsorden; svart och vitt med det som fanns till förfogande. De begrepp i matematiken som tränades uppmärksammades och diskuterades bland deltagarna.

Föreläsning i Sapporo

”TEC Eco-sense Seminar , 5 naturskoleledare kommer från Sverige.”

I Sapporo var inbjudna att föreläsa på ett öppet seminarium som vår värd, Yamamoto, hade ordnat. 50 deltagare lyssnade intresserat på föreläsningarna om den svenska skolan. Jordens begränsade resurser demonstrerades utifrån ett äpple. Sedan fick deltagarna ta del av naturskolornas arbete i Falun, Nynäshamn och Halmstad. Arbetet åskådliggjordes med foton och levande beskrivningar av de upplevelser och kunskaper som undervisningen genererar.

Seminarieret filmades av TEC och Swedish Culture Center i Tobetsu följde oss under dagen som kommer att presenteras i föreningens Nyhetsbrev: ”Björk”. Staden Tobetsu samarbetar med Leksand kommun och i staden tillverkas hus av svensk modell. Ett samarbete mellan skolan i Tobetsu och en skola i Leksand har påbörjats efter hemresan.

Att uppvakta borgmästaren i Tobetsu blir vårt sista uppdrag innan vi tar nattåget hem till Tokyo. Det är Yamamoto som har ordnat detta korta besök där vi talade om syftet med vår resa och överlämnade ett brev till honom med samma innehåll som det vi skrivit till premiärministern. Han tog artigt emot vårt besök och tackade på svenska.

Mr. Mikihiko Yamamoto

Epost: Mikihiko-y@nifty.com

- Verksamhetsansvarig för TEC
- Utbildningsansvarig för skogscen-
ter: "Forest learning Cen-
ter"
- Ledare för Hokkaidoavdel-
ningen av Friluftsrådet
- Utbildare på lärarutbildningen i
Sapporo
- Nationell koordinator för Pro-
ject Wild and Project Wet.

Aktuellt projekt : "Winter-flooded
rice fields nurture biodiversity and
human network in the community"

Yamamoto började med utomhusut-
bildning för 25 år sedan på vandrar-
hemsföreningen i Kyoto. De hade ett
program för miljöutbildning i skolan,
bl a två nätter camping för barn i
norra delen av Kyoto.

Han fick möjligheten att besöka USA
under fyra veckor där han studerade
utomhuspedagogik. Därefter följde
utbytesprogram mellan USA, Japan
och Tyskland inom ett nätverk för
vandrarhemsföreningar.

Viktig rapport

Ett viktigt händelse för utomhuspeda-
gogiken i Japan är utbildningsminis-
terns rapport från 1999. På ministeriet
fick en man som studerat utomhusun-
dervisning uppdraget att skriva en
rapport om naturupplevelsers bety-
delse för barns mentala utveckling.
Där presenterades bl a en enkätunder-
sökning med barn som pekade på att
barn med naturerfarenheter har en

starkare känsla för starkare etik och
moral.

"Period for Integrated Study"

2002 gjorde man plats för fria timmar
där lärarna själva kan välja innehåll
och många använde timmarna till
miljöutbildning. Tiden har halverats
och är nu ca 70 timmar per år.

- 1995-96 översattes "Project wild "
- till japanska
- 1998 översatte och publicerade
Yamamoto: "Teaching Kids to love
the nature. (Parents and other tea-
chers)"
- 2002 startade han Tobetsu Ecologi-
cal Community - TEC

TEC:s mission är att genom miljöut-
bildning och stadsutveckling sikta på
ett hållbart samhälle. Från fält, berg,
floder, jordbruksbyar och från staden
- allt detta finns nära Tobetsu och
därifrån kommer vi att sända ut detta
budskap i hela Hokkaido, Japan och
ut i världen, säger Yamamoto.

TEC:s huvudsakliga uppgift är att
bedriva miljöutbildning i "Forest le-
arning Center". När naturcentret var
färdigt så frågade man Yamamoto
om han kunde flytta till Hokkaido och
ta hand om miljöutbildning där. Ya-
mamoto är född i närheten av mark-
naden i Kyoto. Att flytta därifrån till
Tobetsu innebar att han och hans fa-
milj kom närmare naturen.

"Forest learning Center"

Det är öppet för Hokkaidos invånare
under sommarsäsong, maj till oktober
och kan erbjuda logi för 200 personer.
Det är en stiftelse som förvaltar och
skyddar skogen. "Prefecture" betyder
län men har en politiskt vald lands-
hövding och en direktvald politisk
församling och det är de som ger me-
del till skogsstiftelsen som tar hand
om skogen och centret. TEC har hand
om miljöutbildningen för alla barn
som besöker centret.

Sommarsäsongen besöker skolbarn
detta center. Förra året var det 30 sko-
lor. Tre grundskolor är där i årskurs
fem. De kommer en gång under
grundskolan till centret. Yamamoto
påpekar att det är en viktig tid för
barnen att uppleva naturen.

TEC får använda en gammal nedlagd
skola utan kostnader. Hans barn har
gått på skolan som stängdes för 6-7 år
sedan. Här hålls många sommarakti-
viteter:

Ekoby

Barnen lär sig om naturen och mil-
jövänligt beteende. Länet finansierar
dessa årliga program:

Barnläger Åk 4- 6

Miljövänligt beteende. 2-3 dagars
läger med årligt tema. I år traditio-
nellt husbyggande tillsammans med
"Ainu people", Japanska minoriteten.

Kultur överförs i barnlekar. Ainu har
en bra kontakt med naturen och lär ut
detta genom t ex lekar.

Möte med miljöministern

Frågor till miljöministern från svenska naturskolor, 2 april 2010

1. Kan du berätta för oss om en plats i naturen som du är bekant med och tycker om?
2. Vad vill ni uppnå på Cop10 mötet?
3. Hur ska ni implementera/förverkliga den internationella planen som förväntas antas under COP10 mötet?
4. Är miljöutbildning en del av Japans plan för hur man ska implementera/förverkliga de åtagandena som ni kommer att utlova på COP10?
5. Innan vi kom till Japan så trodde vi att harmonin mellan människor och natur är en japansk tradition och vi såg fram emot att få uppleva det. Men vi har sett

- många exempel på hotad natur. Vi är särskild oroade för områden i närheten av stora städer där så många barn blir utbildade. Vi tycker att sådana områden är extremt viktiga som undervisnings material/miljöer i miljöutbildningen. För att bevara biologisk mångfald behöver människor få uppleva riktig natur och inte bara parker och trädgårdar. Om barnen får uppleva biologisk mångfald idag kan de skydda den biologiska mångfalden för framtiden. Hur tänker du kring detta?
6. Vad tror du att COP10 konferensen kommer att betyda för Japans anseende internationellt?

Presentation för miljöminister Sakihito Ozawa

På miljöministerns kontor var fyra personer ur hans stab också med. Två nationella japanska dagstidningar var med inledningsvis för att ta foton på inledningen där vi valt att till miljöministern lämna över brevet till premiärministern. (se bilaga)

Mia: Vi vill nu lämna det här brevet till premiärministern och hoppas att även han vill ta till sig våra tankar. Precis som vi har fått ta del av era tankar. Det här är ett öppet brev.

Ministern börjar med att berätta att han är från Yamashiro län och att det som är speciellt där är att man från samma plats kan se tre berömda berg, Yatsugatake, Fuji och de japanska Södra Alperna. Då vi fått se dessa vyer när vi var i Kiyosato kunde vi nicka beundrande.

Mia: Vi är Naturskolelärare från Sverige som arbetar med miljöundervisning utomhus. Vi är intresserade av hur Japan arbetar med miljöundervisning inför COP10 i höst och lärande för hållbar utveckling.

Nu har vi under två veckor rest runt i Japan och träffat miljöutbildare (KEEP, Kyoto, Tobetsu) och sett intressanta närmiljöområden som måste vara värda och bevara för den biologiska mångfaldens skull.

Till vänster: Skärälid (Sveriges första naturskola) och höger Kitagawa (han blev förvånad över att det var en bild från Sverige)

Nu är vi lite oroade. Här är ett utmärkt tillfälle för miljöutbildning för såväl barn som vuxna en timme från Tokyo. Den här dalgången ska fyllas igen med dumpning av jordmassor. Vi tror att ni såväl som vi behöver insikt om samspelen jord, djur och människa för en hållbar livsstil.

BILD 2: Vänster Sverige - Höger Hirabari

Vi har sett hur barn i skolan lär sig odla ris (i Sverige är det potatis vi odlar)

Det är viktigt att det finns plats för sådan undervisning nära storstäderna. I Nagoya hittade vi ett sådant exempel – Gamla risfälts och dammar som nu är hotade av exploatering. Vi ser att det är viktigt att barn får kontakt med natur på ett lustfyllt och lärorikt sätt. Då får de ett bra förhållande till naturen och ett bra förhållande vill man vara rädd om. Detta är grunden i lärande för hållbar utveckling.

Vi är mycket glada att fått träffa er och fått delge lite av alla våra erfarenheter under den här resan. Det här mötet blev en bra avslutning eftersom vi reser hem i morgon. Tack så mycket.

Efter att Mia Bucht visat vår presentation till ministern som mycket sympatiskt kallade till sig sin stab för att de också skulle få se bilderna så hade han några kommentarer och frågor.

Ministern:

- Miljöutbildningen är otillräcklig i Japan. Det finns ett förslag om en revidering av Lagen för miljöutbildning men det är inte klart. Jag är intresserad av ert land och har hört att ni har en väl utvecklad miljöutbildning. Är miljöutbildning ett speciellt ämne?

Mia – Det står i våra läroplaner att det ska genomsyra alla ämnen. Ett hållbart samhälle innebär ju också t ex ekonomi och hälsa.

Ministern:

- Begreppet hållbart samhälle är inte välkänt i det japanska samhället. Däremot är idag en känsla av risk inför klimathotet och att vi inte kan leva som nu ganska spritt. Jag hoppas att frågan om biologisk mångfald genom COP10 ska kunna spridas så som klimatfrågan har blivit välkänd.

Akiko hänvisar till de frågor som vi har förberett inför mötet.

1. Kan du berätta om en plats i naturen som du känner väl till och betyder något för dig.

Ministern:

- Egentligen är det flera olika naturområden. Men utmed floden Tamagawa söder om Tokyo har jag cyklat och lekt med mina barn.

Irene: Vi frågar därför att vi anser att det är viktigt med att få en känsla för naturen genom att ha tillgång till den i barndomen. I Sverige har vi mycket natur nära oss och det är viktigt att bevara det som finns.

Ministern:

- Jag håller med men i Sverige är ni nio miljoner på en yta som är 1,2 gånger så stor som Japan och här är vi 120 miljoner människor. Jag har varit i Stockholm en gång och så fort man kommer utanför staden så finns det skogar och sjöar. Vi kan verkligen vara avundsjuka men vi måste ha ett större medvetande.

Ministern:

- Jag hörde att ni besökt Hokkaido som är annorlunda om man jämför med våra storstäder; Tokyo, Osaka och Nagoya .

Akiko påminde ministern om våra andra frågor som handlade om planerna kring COP 10.

Ministern:

- De två viktigaste uppgifterna är att
 - 1) enas om mål för biologisk mångfald efter 2010.
 - 2) enas om nyttjandet av genetiska resurser, dvs ABS (Access and Benefit Sharing)

Ministern:

- Vi har lanserat ett eget förslag; Satoyama- initiativet. Människorna i städerna umgås med naturen.

Robert: Företagarna i Kitagawa, tåg företaget, Keikyu, har en fantastisk möjlighet att skapa en grön linje ut till våtmarken. Istället för att fylla igen skulle vägen som byggs kunna leda till en miljöutbildningsstation, ett naturcentrum för regionen.

- Jag kan inte yttra mig i det konkreta fallet. Det är många val mellan utveckling och skydd som kommer behöva göras i framtiden.. Hittills har exploatering prioriterats men jag önskar en utveckling som prioriterar naturskydd mer eller som är mer i balans med naturen

Irené lämnade över den stora luppen till miljöministerns stora förtjusning. Hon berättade om Carl von Linnés lärjunge Carl Peter Thunberg som för ca 250 år sedan kom till Japan för att studera växter m m i Japan och sa att vi kommit på ett liknande sätt från Sverige. Hon påpekade att Linne i sin undervisning var noga med att säga att för att förstå de stora sammanhangen är det viktigt att noga studera det lilla.

Efter ett gruppfoto var vår halvtimme hos miljöministern över. Vi fick med oss hem en mängd skriftligt material samt klistermärken med mera som producerats som PR-material inför COP 10.

Brevet som vi gav miljöministern blev överlämnat till premiärministern den 9 april.

Vad vårt besök ledde till kommer vi aldrig att få veta men vi gladdes åt nyheten att miljöministern hade nämnt vårt besök i en debatt i parlamentet fyra dagar senare.

“Reply by Mr. OZAWA, Minister of the Environment of Japan (excerpt):

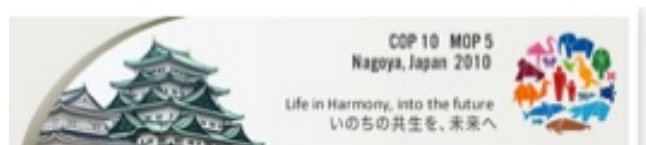
“The other day, a friend of mine took some Swedish nature school teachers to my ministerial room and I had the opportunity to exchange some views with them. In a very ty-

pical Ministry of the Environment fashion I told them about “satoyama” and said that the Japanese people live in connection with nature, but unfortunately, from the point of view of those Swedish natural environment education specialists it is insufficient, extremely insufficient, they told me.

I have been to Sweden just once and with a perspective from that country of forests and lakes the Japanese city surroundings, even though some satoyamas exist, certainly have much less nature. Listening to them I thought that even if they tell me so there is unfortunately nothing that can be done about this reality.

However, I also thought that precisely because of this situation, it is really necessary for us to work even harder on such conservation of the natural environment. Sweden has a land area 1.2 times bigger than Japan and a population of about 10 million, so a country like ours with a very high population density must work on this with ten times or a hundred times more awareness compared to the natural environment educators from Sweden. This is how I am thinking now and especially considering COP10 I will work for it to become a big opportunity for nature conservation, including forests.”

I materialet vi fick fanns även Japans förslag inför COP10 till mål efter 2010. Extra intressant för oss var denna formulering:

Mål: Befrämja utbildning för miljöskydd och hållbar utveckling

Exempel på åtgärder:

- 1) skolutbildning om biologisk mångfald
- 2) lokala insatser för ESD (Utbildning för hållbar utveckling)

Mr. Yukio Hatoyama
Prime Minister of Japan

April 2nd 2010

Dear Prime Minister,

In only half a year, in October 2010, Japan will be host to the 10th Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity (COP 10). The meeting will be held in the city of Nagoya.

At this important point in time we wish to convey to you that we are seriously worried about Japan's international reputation. We believe that Japan unawares is taking a big risk. We have visited Japan recently and have come to love the country. We therefore feel compelled to tell you about this risk.

We travelled in Japan from March 22 to April 2 as representatives of our association and visited a number of beautiful nature areas, some of them located close to very densely populated big cities. We found these areas to be precious pockets of rich ecosystems, very suitable for nature school activities, outdoor education and environmental education and of course biodiversity education. During meetings and discussion we also learned that many Japanese people have come very far from nature in their daily lives. Those natural areas are therefore even more important, as the people are many and the accessible nature areas are few. Now we need to tell you that we were shocked to find that those areas will soon be destroyed by various private or public construction projects.

How can Japan hope for a successful COP 10 as host country? We think the opposite might happen - the world might be shocked just like us.

Visiting those places we had other visions. For example we arrived at a road being built in the direction of a peaceful wetland in a valley. It was built for trucks and bulldozers. We imagined instead the light feet of children stepping along a path, carrying the bodies of playful children with heads full of expectations, looking forward to a day among dragonflies, nightengales, frogs and orchids. Imagine the children meeting an enthusiastic nature school teacher

down the path, who is looking forward to showing the children around in this little paradise. A nature school teacher who uses the Japanese national curriculum for learning just like in the school classroom while taking the childrens' own curiosity and wish for discovery as a starting point.

With COP10 only six months ahead, these areas could be a wonderful opportunity for Japanese people to reconnect with nature and once again find expression for the harmony between people and nature that is such an important concept in your unique culture. We believe that then, all Japanese people would start to care about those beautiful nature areas, and the world would be encouraged by the good example of Japan.

We have found that Japan has many resources. There are nature schools in Japan and people with ability to develop programs for teacher educations and courses for active school teachers. We hope you will discover those resources and give them a important role in the creation of a sustainable Japanese society.

Mats Wejdmark

The Nature School of Nynäshamn
Nynäshamn City, Sweden

Iréne Bergman

The Nature School in Halmstad
Halmstad City, Sweden

Robert Lättman

The Nature School of Nynäshamn
Nynäshamn City, Sweden

Mia Bucht

Falu Nature School
Falun City, Sweden

Representing the Swedish Nature School Association

Reflexioner

Våra två veckor i Japan

Vi har under vår resa gjort vad vi kan för den biologiska mångfalden och utomhuspedagogik i Japan genom:

- att sprida kunskap om utomhuspedagogik genom föreläsningar och utomhusövningar
- att förklara hur utomhuspedagogiken kan vara en metod för att uppnå kunskapsmålen i skolan
- att poängtera naturområdenas betydelse för medborgare och skolor
- att besöka hotade områden för att på så sätt stödja de lokala miljöorganisationerna
- att uppvakta politiker och uttala oss i media

Skillnader mellan länderna

I Japan finns det sedan början av 1980 -talet många eldsjälar som har genomdrivit sina visioner om utbildning i naturen och också kunnat bygga upp anläggningar kring detta. I Sverige hade vi kallat dem för uterum eller miljöutbildningscenter. De vänder sig till skolorna men också till allmänheten, föräldrar, företag och till elever som är på lägerskola utanför den ordinarie skoltiden.

I Sverige har vi kommunala naturskolor som finansieras som ett utvecklingsområde inom den ordinarie skolutvecklingen och finansieras också med skattepengar och projekt-pengar. Kurserna med personal och kontakten med eleverna är en del av den ordinarie utbildningen och på skoltid. I Sverige kan också pedagogerna välja att använda de utomhuspedagogiska böckerna som Naturskolelärare har tagit fram för att stärka arbetet med skolans alla ämnen.

Naturskolor i Sverige har pedagogiken/arbets sättet i fokus medan i Japan så verkar det vara ett större fokus på anläggningarna. Utomhuspedagogik i Japan bedrivs på extratid när det som står i läroplanen är avklarat. Utflykter, lägerskolor och dylikt.

I Japan sker finansieringen med hjälp av frivilligt arbete, företagssponsring, projektmedel och insamlingar från stödgrupper. I Japan finns inget stöd i läroplanen för att gå ut och lära sig. Den fria tiden där lärarna haft möjlighet att använda naturen som lärmiljö har krympt till ca 70 timmar per år.

Det är staten som bestämmer över skolan och detaljstyr innehållet i kursböckerna som skolorna måste använda. De privata skolorna har lite mer handlingsfrihet. Lokala skolkommittéerna får själva ta fram extra material som är geografiskt anpassat.

Lärarna, speciellt i de offentliga skolorna är hårt pressade. Japans försämrade resultat i internationella undersökningar gör att friheten inskränks allt mer. Text PISA som mäter 15-åringars kunnande i läsförståelse, matematik och naturvetenskap.

Hur litet utrymmet är för utomhusundervisning fick vi erfara i och med att tiden för föreläsningarna och framförallt utomhusaktiviteterna var frustrerande kort för våra föreläsare.

Likheter mellan länderna

I båda länderna finns en lång erfarenhet av utomhuspedagogik och många engagerade eldsjälar.

Uteböckerna

Kan svenskt utbildningsmaterial bidra till utvecklingen i Japan? Denna resa har också varit ett led i att undersöka förutsättningarna för översättning och hur en introduktion och spridning av de svenska lärarhandledningarna skulle kunna genomföras.

Konkreta resultat av vår resa:

- Brevet till premiärministern överlämnades den 9 april.
- Den svenska ambassadören, Stefan Noreen informerades om vår resa och om besöket hos miljöministern.
- Artikel i Mainichi Newspaper, intervju med Mia om besöket på skolan.
- Stor artikel/reportage i Asahi, stor dagstidning i Japan, om våtmarken i Kitagawa 18 april.
- Filmdokumentation från KEEP
- Artikel i magasinet Björk kommer att publiceras kring föreläsningen i Sapporo och besöket på grundskolan.
- En timmes video från besöket kring Hirabari Satoyama och föreläsningen på universitetet.
- Akiko håller kontakt med de som är intresserade av att översätta Naturskolans böcker. Hon har också besökt de naturskolor som var med på resan i Sverige.
- Samarbete mellan Shonan och en Grön Flaggskola i Halmstad är etablerad.
- Samarbete mellan en skola i Tobetsu och Leksand har påbörjats.

Erfarenheterna av svensk utomhuspedagogik mottogs mycket positivt. Denna resa har lagt grunden till ett fortsatt och vidgat erfarenhetsutbyte mellan Sverige och Japan.

Utbildning för hållbar utveckling - ESD

Här följer information om organisationer i Japan som är viktiga att känna till inför fortsatt arbete.

ESD-J ska befrämja ESD i Japan

Ordf. Prof. Osamu Abe
2003 grundades det Japanska rådet för FN: s årtionde för utbildning för hållbar utveckling.

ESD-J är en nätverksorganisation som arbetar för utbildning för ett hållbart samhälle inom FN: s årtionde för utbildning för hållbar utveckling (DESD).

ESD-J är en samling av icke-statliga organisationer/icke vinstdrivande organisationer och individer som deltar i sociala frågor som miljö, utveckling, mänskliga rättigheter, fred och jämställdhet. ESD-J arbetar också med regeringen, lokala myndigheter, företag och utbildningsinstitutioner för att främja ESD.

ESD-J's mission:

- Att skapa nätverk som gör att icke-statliga organisationer på olika områden kan komplettera varandras verksamhet för att skapa ett hållbart samhälle.
- Att spela en roll för att implementera ESD i Japan och utomlands.
- Att stärka den ram som möjliggör icke-statliga organisationer och andra grupper i Japan att aktivt delta i skapandet av ett hållbart samhälle genom skolan och utbildningar och aktiviteter i samhällsutvecklingen.
- Att vara en internationella partner inom DESD.
- Att utveckla utbildningsinsatser för personal på icke-statliga organisationer personal i Japan för att kunna delta i internationella processer där politiska beslut tas.
- Att främja åtgärder som möjliggör för japanska organisationer att leverera projektförslag till internationella organ.

På en direkt fråga till Mr. Kawashima om vilken organisation som den svenska Naturskoleföreningen skulle vända sig till om de sökte en partner i Japan så blev svaret JEEF.

Japan Environmental Education Forum (JEEF)

är en ideell organisation som består av människor som är engagerade och / eller är intresserade av miljöutbildning.

1987 hölls ”Kiyosato Environmental Education Forum” som var det första nationella mötet för människor som sysslade med miljöutbildning med naturupplevelser som utgångspunkt.

Ett forum hölls sedan varje år och ett nationellt nätverk utvecklades. 1992 bildades föreningen Japan Environmental Education Forum (JEEF) som sedan dess är värdorganisation för de årliga mötena i Kiyosato.

1996 anordnade JEEF en stor naturskolekonferens i Tokyo med 300 deltagare. Det skapade uppmärksamhet och en boom för naturskoleverksamheter i Japan.

1997 omvandlades JEEF till en stiftelse med stöd av den statliga miljöbyrån och deltagande av politiker i styrelsen. Samtidigt uppstod ett längre avstånd mellan JEEF och ideellt aktiva entusiaster ute på fältet.

2001 fick naturupplevelser en plats i skollagen som säger att naturupplevelser ska främjas i skolans lägre årskurser och samarbete med utbildningsorganisationer ute i samhället rekommenderas.

2002 bildades ett nätverk av riksdagspolitiker för främjandet av naturupplevelser och 2003 tillkom en ny lag med syfte att främja miljöutbildning.

Enligt en undersökning gjord av Japans miljöministerium 2002 fanns det då mellan 1400 och 2000 verksamheter som kan karaktäriseras som någon form av naturbaserad utbildningsverksamhet.

ESDRC - Education for Sustainable Development Research Center

grundades på Rikkyo universitet i mars 2007, med målet att bidra till att befästa ESD, utbildning för hållbar utveckling i det japanska samhället.

Utomhuspedagogik i Sverige

*Varför lära in ute?
Varför utombuspedagogik?*

Ökad fysisk aktivitet

Utomhuspedagogik har rörelsen inbyggd i sitt utövande, stimulerar kunskap som aktivitet och kreativa läroprocesser då ”kroppen sätter tanken i rörelse”.

Gårdar med stora springtytor, kuperad mark, stor biologisk mångfald och med många träd och buskar stimulerar till ökad fysisk aktivitet (se studien SCAMPER 2005 av Cecilia Boldemann på Karolinska Institutet).

Sänker stressnivåer

Den ökar förmågan att samarbeta och sänker stressnivåerna i variationsrika naturpräglade lärmiljöer.

Överläkare och docent i pediatrik i Linköping Ninja Nelson upptäckte i sin forskning (2006) att nivåerna av stresshormonet kortisol var lägre hos barn som haft en timma av skolundervisningen om dagen utomhus. Förändringen är tydligast hos pojkarna.

Ökar koncentrationsförmågan

I SCAMPER-studien hade barn i gröna miljöer färre ADHD-liknande symptom.

Se rapporten; Mårtensson F, Boldemann C, Söderström M, Blennow M, Englund J-E, Grahn P. Outdoor environmental assessment of attention promoting settings for preschool children. *Health & Place* 2009;15:1149-1157.

Barn som har tillgång till stora gårdar med naturmark är friskare, leker mer variationsrikt och utvecklar bättre koncentrationsförmåga än barn i artificiella, mindre varierade utomhusmiljöer (se Patrik Grahn, studie Ute på dagis 1997).

Vidgar läromiljön

Den vidgar barns och elevers lärmiljö till att även innefatta samhälle naturmiljöer och kulturmiljöer. Ett möte mellan plats och lärande är ett sätt att skapa kunskap om vår livsmiljö. Det ger en sinnlig erfarenhet förenad med känsla för närmiljön, det vill säga en lokalhistorisk, ekologisk, social och fysisk förankring i det utvidgade pedagogiska rummet.

Stimulerar olika inlärningsstilar

Den ger verktygen för ett varierat lärande och stimulerar olika lärostilar i växelverkan mellan boklig bildning och sinnlig erfarenhet, textbaserade och icke textbaserade praktiker.

Bidrar till miljömedvetenheten

Den stimulerar miljömedvetenhet och lärande för hållbar utveckling genom att naturupplevelsen ger eleverna en positiv känsla för naturen.

Litteratur

Du som vill ha mer information kan läsa en sammanställning av forskning i avhandlingen:

HANDLINGSBUREN KUNSKAP - Lärares uppfattningar om landskapet som lärandemiljö, Szczepanski, Anders, Linköpings universitet (2008), ISBN 978-91-7393-889-1

Samarbete för främjande av utomhuspedagogik i Sverige

I Sverige finns det ett nationellt samarbete (www.utenvet.se) för främjande av utomhuspedagogik där Nationellt Centrum för utomhuspedagogik, Naturskoleföreningen och Friluftsförbundet verkar tillsammans med tre andra organisationer (MOVIUM, NCFE, SIS).

Nationellt Centrum för utomhuspedagogik vid Linköpings universitet

Arbetar både nationellt och internationellt med utomhuspedagogik som forsknings- och utbildningsområde. I lärarprogrammet vid LiU kan man studera upp till 30 högskolepoäng i utomhuspedagogik med estetisk inriktning, hälsoinriktning, inriktning mot natur- och kulturmiljöer.

Kurser ges även inom lärarlyftet mot Naturvetenskap, språk och matematik. Lärarfortbildning mot förskola, grundskola, gymnasieskola, universitet/högskola.

NCU har varit verksam sedan 1993 och har haft externa utbildningsuppdrag i Europa och Asien, USA; Kanada, NZ. Genomför också inom Comeniusprogrammet kurser i outdoor education.

Har även en utbildningsprofil mot fritid, rekreation och turism sedan början av 1990-talet i kurser som natur- kulturvägledning – turism 30 och 60 högskolepoäng. En svensk och en internationell Magister/Masterutbildning samt forskarutbildning i utomhuspedagogik med inriktning mot barn och ungdomars hälsa ges i samverkan med Medicinska fakulteten och Filosofiska fakulteten.

Nivå i svenska skolsystemet:

Högskola och universitet
Forskarutbildning, magister- och mastersprogram, kurser.

Se:
<http://www.liu.se/ikk/ncu/presentation?!=en>

Anders Szczepanski www.liu.se/ikk/ncu

Friluftsförbundet Riksorganisation

Friluftsförbundet är en ideell medlemsorganisation som verkar för folkhälsa och livsglädje genom skidåkning och annat friluftsliv allt sedan starten 1892.

Friluftsförbundets Skogsmulle- och I Ur och Skur verksamheter arbetar med friluftsliv, utomhuspedagogik och upplevelsebaserat lärande i förskola, skola och på fritiden.

En pedagogik och metodik att lära om och i naturen mot en hållbar utveckling och ett aktivt liv. Lek, äventyr och upplevelser är en central del i metodiken.

Friluftsförbundet utbildar i ledarskap och metodik både i Sverige och i Japan. Japanska Friluftsförbundet har funnits sedan 1992 och har verksamhet i 45 av Japans län.

Kontakt i Japan: (sv/jap/eng)

Sachiko Takami
[\[s.takami@air.ocn.ne.jp\]](mailto:s.takami@air.ocn.ne.jp) –

Friluftsförbundet i Japan Centrala Styrelsen Yutaka Takami

Nivå i svenska skolsystemet:

Förskola och skola

Kerstin Andersson

www.friluftsfremjandet.se

Naturskoleföreningen

Naturskoleföreningen är en intresseförening för människor som arbetar med utomhuspedagogik och har funnits sedan 1986.

Föreningens motto är "att lära in ute".

Medlemmarna består både av enskilda pedagoger och institutioner som t.ex. naturskolor, skolor och förskolor. Som medlem får man tidningen Bladet 4 ggr/år.

De flesta naturskolor i Sverige är kommunala. Naturskolorna följer svensk läroplan och fungerar som en resurs för de skolor och förskolor som finns i respektive kommuner.

I Sverige finns det ca 90 naturskolor och det finns 290 kommuner. Många naturskolor arbetar emellertid med fortbildning och spridning av utomhuspedagogiken utanför sina hemkommuner.

Nynäshamns Naturskola i samarbete med andra naturskolor har skrivit utomhuspedagogiska läromedel med hänvisningar till läroplanernas mål.

Nivå i svenska skolsystemet:

Förskola och skola

(Representerad av de kommunala naturskolorna i Nynäshamn, Falun och Halmstad)

*Mats Wejdmark, Robert Lättman
Mia Bucht, Irene Bergman
www.nynashamnsnaturskola.se
www.naturskola.se*

Falu Naturskola

Foto: Evis Engman

Naturskolan/Harmsarvet

Naturskolan är inte en skola- utan ett arbetssätt. Vi är en kommunal resurs vars uppdrag är att stimulera och stödja skolutveckling inom området utomhuspedagogik, naturvetenskap och hållbar utveckling.

Naturskolan sprider utomhuspedagogiska metoder och stimulerar att använda närlaturen i sin verksamhet.

- Vi har verksamhet för förskolor, skolor och pedagogisk omsorg.
- Vi har verksamhet för pedagoger - fortbildning och inspirationsträffar.
- Vi har ett intressant klassrum i form av ett levande musejordbruk.
- Vi lånar ut utrustning för undervisning, undersökning och utomhusverksamhet.

Naturskolan grundades 1989. Vi är en av landets 90 naturskolor och tillhör [Naturskoleföreningen](#). Vi har många års erfarenhet av naturundervisning bland barngrupper, skolklasser och vuxna. Vi lär in - ute och använder alla sinnen för inläring. Det är roligt, skapar en djup förståelse och engagerar mycket.

Utomhuspedagogiken berikar alla skolans ämnen. Positiva upplevelser i naturen är grunden för att kunna ta till sig miljöfrågorna. Det gäller såväl barn som vuxna.

Delar av Harmsarvets bergsmansgård arrenderas av Falu Kommun för att vi ska få tillgång ett viktigt klassrum, som handlar om jorden och det vi har på borden.

Det kulturhistoriska landskapet som omger gården är ovanligt välbevarat. Här finns ett, sedan 1700 -talet, oförändrat odlingslandskap, slaggvarp och spår av gamla hyttplatser och medeltida vattenvägar. En kulturhistorisk vandringsled finns utmärkt i omgivningarna och förbi gården.

Syftet är att Faluns elever ska få uppleva och delta i gårdens arbete men även övriga falubor. Här blir det lättare att förstå naturens kretslopp och ett hållbart brukande av jordens resurser.

Där arrangerar vi de flesta av våra naturskoledagar men inte alla. Några genomförs långt ute i skogen och några i samarbete med Falu gruva och Teknikverkstan.

Halmstad Natur skola

Naturen – världens bästa klassrum

Kunskapen om naturen börjar i naturen. Bäst lär man sig när man använder hela kroppen; alla sinnen, hjärtat, händerna, fötterna och hjärnan. Halmstad Natur skola hör till Kärnhuset och grundades 1985 som en del i Barn- och ungdomsförvaltningens ordinarie verksamhet. Vårt motto, som vi delar med alla Sveriges ca 90 olika naturskolor, är: ”Att lära in ute”.

Halmstads Natur skola arbetar med utomhuspedagogik och hållbar utveckling. Vi inspirerar, handleder och fortbildar. Vi arbetar med barn/ungdomar och pedagoger inom BUF:s 1-16 års verksamhet, gärna i deras närmiljö, men också på Gården Ön, Olofstorp och Lilla Köpenhamn.

Vi stöttar skolorna och förskolorna i deras utveckling av uteverksamheten och arbetet med hållbar utveckling. Begrepp som kretsloppstänkande och biologisk mångfald bygger vår verksamhet. Vi arbetar med bl.a matematik, naturvetenskap, språk, sinnena och hälsa med utomhuspedagogiken som arbetssätt.

Utomhuspedagogiken berikar alla skolans ämnen.

Halmstads Natur skolas pedagoger utbildar även blivande lärare vid Halmstads Högskola i utomhuspedagogik och hållbar utveckling.

Halmstads Natur skola erbjuder Grön Flagg- inspiration kostnadsfritt för förskolor och skolor i egen och kringliggande kommuner!

Gården Ön - Lägerskola

Olofstorp - Stadsbondgård

Lilla Köpenhamn

- Fiskartorp

Energikampanjen 2010

Nynäshamns Naturskola

Nynäshamns Naturskola startade sin verksamhet 1988 och tar emot barn/elever mellan 4 och 16 år. Skolklasserna besöker Naturskolan en gång per läsår. Här bedrivs undersökande arbetssätt kring olika teman utomhus. Inför varje besök på Naturskolan förbereds klassen av sin lärare, därpå sker efterarbete på hemskolan. Varje årskurs har sitt eget tema, t.ex småkryp, sinnena, lavar och mossor, livet i vattnet, forntida tekniker, vinterekologi och elden. Genom att på ett tidigt stadium vara ute mycket i naturen grundläggs en känsla för naturen. Positiva upplevelser i naturen är grunden för att förklara ekologiska samband och för att förstå miljöfrågorna.

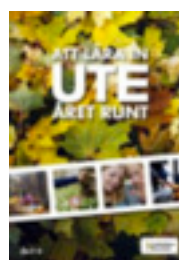
Det utomhuspedagogiska arbetssättet kan användas inom alla skolans ämnen. Det är ett komplement till inomhusundervisningen som bidrar till ökad måluppfyllelse. Utomhus ökar också den fysiska aktiviteten och bidrar till ökad koncentrationsförmåga hos eleverna.

Nynäshamns Naturskola producerar i samarbete med andra naturskolor läromedel för att sprida de utomhuspedagogiska metoderna. Hösten 2010 finns sex böcker i serien "att lära in ute" och Nynäshamns Naturskola har varit med vid skapandet av fyra av dessa. Naturskolan erbjuder kurser för lärare och förskolelärare med utgångspunkt från böckerna men också andra kurser som t.ex. hållbar utveckling, samarbetsövningar, friluftsliv eller skraddarsydda kurser efter önskemål.

Inom Barn- och utbildningsförvaltningen sammankallar Naturskolan skolornas och förskolornas nätverk. I dessa nätverk drivs frågor som rör utomhuspedagogiska metoder och aktiviteter för hållbar utveckling. Här diskuteras Grön Flagg, skolgårdsutveckling, naturvetenskap, projekt och digital dokumentation och mycket mer.

I SPRING-projektet driver Naturskolan utvecklingen av gårdarna på skolor och förskolor. Detta förvaltningsövergripande projekt bygger på kunskaperna från SCAMPER-studien där slutsatsen blev att utemiljöns utformning har betydelse för barns fysiska aktivitet, koncentrationsförmåga och UV-exponering från solen.

Allt om Nynäshamns Naturskola finns på:
www.nynashamnsnaturskola.se

Att lära in ute året runt
Skriven av Nynäshamns
Naturskola. 2008

Leka och lära matematik ute
Förskolan. Skriven av
Nynäshamns Naturskola i samarbete med naturskolorna i Falun, Uppsala och Torslunda. 2007

Att lära in matematik ute.
Skriven av Nynäshamns
Naturskola tillsammans med
naturskolorna i Falun och Uppsala. 2005

Att lära in svenska ute.
Skriven av Nynäshamns
Naturskola i samarbete med
naturskolan i Uddevalla, Hyttö,
Skärholmen, Lund och utomhuspedagogen Ammi Wohlin. 2010

Sustainable Sweden Association

Sustainable Sweden Ekonomisk förening är en ideell och icke-statlig organisation som grundades 2000. Syftet är att vara en drivande kraft i en hållbar utveckling i Sverige och internationellt. Vi utvecklar projekt som främjar samarbete mellan företag, myndigheter, vetenskap, jordbruk, utbildning, miljöorganisationer och lokalsamhällen/kommuner och bidrar till hållbara samhällen och framgångsrika företag. Medlemmarna i Sustainable Sweden har tillsammans 20 års kunskap och erfarenhet av att arbeta med hållbar utveckling. Föreningen bildar plattform för företag och organisationer i Sverige för utbyte av erfarenheter med resten av världen. I dag har vi medlemmar som arbetar med projekt i Europa, USA, Kenya, Etiopien, Mexico, Chile, Japan och Kina. Allt för ett övergripande mål - en hållbar värld.

Barbro Kalla, Esam AB i Umeå

Barbro har arbetat som konsult på Esam sedan 1998 med att tillhandahålla tjänster inom området för hållbar utveckling. Detta innefattar utbildning och införande av ledningssystem i skolor och små och medelstora företag, nätverksbyggande och export av svenskt kunnande. Hennes tioåriga lärar-erfarenhet ger en god grund till utbildningsprojekt. Barbro föreläser om hållbar utveckling utifrån perspektiv som passar målgruppen och med goda exempel från hela samhället med syfte att öka motivationen och engagemanget i den egna processen.

Hon har arbetat med att stötta nätverk med pedagoger och rektorer samt att föreläsa om hållbar utveckling och utbildning för hållbar utveckling (ESD). En viktig roll har varit att stödja förskolor och skolor att ansöka om den nationella utmärkelsen Skola för hållbar utveckling.

En inventering 2009 av lärande för hållbar utveckling i Västerbotten har bidragit till hennes kunskap om goda exempel från arbetet med utomhuspedagogik och entreprenörskap i skolan.

Barbro har besökt Japan 2005 och 2006 och föreläste då om ledningssystem i företag och skolor samt utbildning för hållbar utveckling (ESD).

Hon är en aktiv medlem av Sustainable Sweden och är projektledare för Sustainable Sweden Tours för japanska deltagare.

Kontakt: barbro@esam.se

Lena Lindahl, Egenföretagare i Tokyo

Lena Lindahl är egenföretagare specialiserad på lärande utbyten mellan Sverige och Japan inom hållbar utveckling. Hon har sin bas i Tokyo sedan 1989 och talar flytande japanska. Under sina första år i Tokyo arbetade hon för japanska riksdagspolitiker engagerade i miljöorganisationen GLOBE International. Erfarenheten blev en god grund för den egna verksamheten. Lena har nu ett brett nätverk bland verksamma inom miljö- och hållbarhet i Japan. Hon är en populär föreläsare och anordnar föreläsningstillfällen för besökande specialister från Sverige.

Lena tillhandahåller informationssökning, besöksplanering, kontakter och tolkning för media och andra som behöver hjälp med att överbrygga språk- och kulturbarriären. Genom att utnyttja japanskspråkiga källor erbjuder hon snabb orientering i det japanska samhället och kan därigenom göra utländska satsningar i Japan mer effektiva. Hon skriver gärna artiklar eller gör undersökningar om miljö- och energifrågor i Japan.

Lena representerar Sustainable Sweden i Japan och genomför många projekt inom ramen för föreningen. År 2002 tog hon initiativet till Sustainable Sweden Tours för japanska deltagare.

Stockholm är Lenas svenska hemort men i sitt kulturella bagage har hon även en barndom i Etiopien och Tanzania samt många somrar på Västerbottens landsbygd.

Kontakt: llindahl@igc.org